

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Прев 419/2023
07.03.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Матковић Стефановић, председника већа, Јасмине Стаменковић и Иване Рађеновић, чланова већа, у парници тужиоца ПД „Вентура“ ДОО, Београд, чији је пуномоћник Владимир Зец, адвокат из ..., против тужених АА из ..., ББ из ... и ВВ из ..., ради дуга, вредност предмета спора 25.098.874,11 динара, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 4043/22 од 01.12.2022. године, у седници одржаној дана 07.03.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 4043/22 од 01.12.2022. године.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Панчеву П 218/2021 од 23.02.2022. године, у ставу првом изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца, којим је тражио да суд обавезе првотужену да исплати тужиоцу 7.381.001,91 динар са законском затезном каматом почев од дана подношења тужбе до коначне исплате по основу намирења дела признатог потраживања које тужилац има према ЗЗ „Унија“ Иланца - у стечају. У ставу другом изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца, којим је тражио да суд обавезе првотужену, друготужену и трећетужену да солидарно исплате тужиоцу 17.717.872,20 динара са законском затезном каматом почев од дана подношења тужбе па до коначне исплате по основу намирења дела признатог потраживања које тужилац има према ЗЗ „Унија“ Иланца – у стечају. У ставу трећем изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 4043/22 од 01.12.2022. године, у ставу првом изреке, одбијена је жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда. У ставу другом изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне другостепене пресуде, тужилац је изјавио благовремену и дозвољену ревизију због свих законом прописаних разлога.

Врховни суд је испитао побијану пресуду применом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23 – други закон) и оценио да ревизија није основана.

У проведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, над Земљорадничком задругом „Унија“ Иланца, отворен је стечајни поступак решењем Привредног суда у Панчеву Ст 17/2020 од 22.12.2020. године. Тужилац је пријавио потраживање и Закључком о листи утврђених и оспорених потраживања Привредног суда у Панчеву Ст 17/20 од 30.07.2021. године тужиоцу је признато потраживање од 134.890.212,33 динара према стечајном дужнику ЗЗ „Унија“ Иланца – у стечају. Земљорадничка задруга „Унија“ – у стечају има укупно уписаних 11 задругара. АА – првотужена је задругар са уписаним и уплаћеним новчаним улогом у износу од 7.381.001,91 динар. ГГ је био задругар са уписаним и уплаћеним новчаним улогом у износу од 17.717.872,20 динара. Именовани је преминуо ...2019. године и 13.07.2020. године одржано је рочиште за расправљање заоставштине. Иза себе ГГ је оставио законске наследнике АА, супругу, овде првотужену и ћерке ББ – друготужену и ВВ – трећетужену.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио тужбени захтев са позивом на одредбе члана 2, 3, 4. и 54. Закона о стечају образлажући да се у конкретном случају има применити Закон о стечају, који је *lex specialis* у односу на одредбу члана 55. став 2. Закона о задругама, на коју се позива тужилац.

Привредни апелациони суд прихвата овакво становиште првостепеног суда. Притом, другостепени суд указује на то да се Закон о задругама („Службени гласник РС“ бр. 112/15), који је ступио на снагу 07.12.2016. године битно разликује од ранијег Закона о задругама који је престао са важењем 07.01.2016. године. Указује на то да је ранији Закон о задругама („Службени лист СРЈ“ бр. 41/96, 12/98 и „Службени гласник РС“ бр. 101/2005, 34/2006) имао одредбу члана 7. став 2. која је предвиђала да за обавезе које се нису могле измирити из имовине задруге одговарају задругари солидарно најмање износом свог удела, ако уговором о оснивању, односно задружним правилима није предвиђено да одговарају већим износом. Будући да се у конкретном случају примењују одредбе новог Закона о задругама, пошто је стечај над земљорадничком задругом отворен 22.12.2020. године, то другостепени суд закључује да се на сва питања која се односе на задруге, а нису посебно уређене законом, у смислу члана 13. новог Закона о задругама, сходно примењују одредбе закона којим се уређује правни положај друштава са ограниченом одговорношћу. Са тим у вези, другостепени суд указује на то да је чланом 55. став 1. Закона о задругама предвиђено да задруга одговара за своје обавезе целокупном својом имовином. Ставом другим наведеног члана је предвиђено да задругар одговара за обавезе задруге до висине свог улога и са тим у вези, другостепени суд указује на то да ову норму треба разумети тако да задругару може да пропадне оно што је унео у основни капитал задруге, због спровођења извршења на имовини задруге, односно гашења задруге у поступку стечаја или ликвидације. Уколико задругар није извршио своју обавезу уноса улога у задругу, онда он за обавезе задруге одговара и сопственом имовином до висине вредности улога који није унео. У конкретном случају, задругари су уписали и унели улоге у основни

капитал задруге, те су њихови улози део капитала задруге која је сада у стечају. С обзиром на наведено, другостепени суд указује на то да нема места примени ранијег Закона о задругама и да је правилна одлука првостепеног суда о одбијању тужбеног захтева, са позивом на одредбе Закона о стечају.

Неосновано се ревизијом оспорава примена материјалног права од стране нижестепених судова. Насупрот наводима ревидента, правилно су нижестепени судови применили материјално право са позивом на одредбе члана 2, 3, 4. и 54. Закона о стечају, а такође је правилно тумачио другостепени суд одредбу члана 55. став 1. Закона о задругама. Следствено томе, правилно је од стране нижестепених судова изведен закључак о неоснованости тужбеног захтева.

Тужилац је пријавио потраживање у стечајном поступку над стечајним дужником и исто му је признато у износу од 134.890.212,33 динара. Стечајни поступак над Земљорадничком задругом „Унија“ Иланца – у стечају, у којем је признато потраживање тужиоца, отворен је 22.12.2020. године и у истом још увек није било главне деобе, нити делимичних деоба, према чињеничном утврђењу. Тужилац се у ревизији позива на то да је од стране нижестепених судова требало применити одредбу члана 55. став 2. Закона о задругама, тражећи да се намири његово признато потраживање у поступку стечаја према стечајном дужнику до висине улога задругара првотужене и наследника покојног задругара ГГ. На наведени начин тужилац понавља жалбене наводе о којима је правилно одлучио другостепени суд, према становишту ревизијског суда. Осим тога, правилан је закључак нижестепених судова о примени члана 64. Закона о задругама, којим је прописано да се на поступак стечаја задруге сходно примењују одредбе закона којим се уређује стечај.

Одредба члана 2. Закона о стечају прописује да је циљ стечаја најповољније колективно намирење стечајних поверилаца остваривањем највеће могуће вредности стечајног дужника, односно његове имовине. Чланом 3. истог закона прописано је да стечај омогућава колективно и сразмерно намирење стечајних поверилаца, у складу са тим законом. Чланом 4. прописано је да се у стечајном поступку свим повериоцима обезбеђује једнак третман и равноправан положај поверилаца истог исплатног реда, односно исте класе у поступку реорганизације.

Са тим у вези, позивање тужиоца у ревизији на одлуку Врховног касационог суда Рев 2881/2015 од 08.12.2016. године није од утицаја, будући да у поступку на који се тужилац позива земљорадничка задруга није била у стечају, те је било основа за примену одредби Закона о задругама који је важио у време настанка потраживања тужилаца у том поступку, дакле, старог Закона о задругама који је престао да важи 07.01.2016. године. У конкретном случају, тужилац се не може намирити ван поступка који уређује Закон о стечају. Из утврђеног чињеничног стања произилази да су тужени уписали и унели улоге у основни капитал задруге, те да њихови улози постају имовина задруге, над којом се стечајни поступак спроводи и чини саставни део стечајне масе из које ће се сразмерно намирити стечајни повериоци, па и тужилац. Имовина задруге још увек није продата, при чему се, како је напред наведено, у конкретном случају примењује Закон о стечају, који је *lex specialis* и који, како правилно нижестепени судови закључују, прописује колективно и сразмерно намирење стечајних поверилаца, те обезбеђује једнак третман и равноправан положај поверилаца истог исплатног реда.

Из наведених разлога, правилан је закључак нижестепених судова о неоснованости тужбеног захтева, те је применом члана 414. ЗПП одлучено као у изреци пресуде.

**Председник већа – судија
Татјана Матковић Стефановић,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**